

صادرات سلاح صربستان به اسرائیل

محمودفاضلی

دیپلمات پیشین و تحلیلگر امور بین الملل

به نوشته روزنامه «وچرنی لیست» کرواسی، یک شرکت دولتی در صربستان که به طور مخفیانه روابطی چندین ساله با امارات دارد، در بحبوحه جنگ در غزه میلیون ها دلار سلاح به اسرائیل فروخته است. دولت بلگراد با نادیده‌گرفتن اعلامیه‌های سازمان ملل متحد درباره به‌کارگیری سلاح‌های ارسالی برای اسرائیل در راستای نقض حقوق بشر، همچنان به صادرات سلاح به اسرائیل ادامه می‌دهد. طبق گزارش پالکان اینسایت، در سال ۲۰۲۴ یک دلال سلاح دولتی صربستان به نام «Yugoimport-SDPR» دست‌کم ۱۷۰۱ میلیون دلار سلاح از طریق هواییماهای نظامی و هواییماهای مسافربری به اسرائیل ارسال کرده است. الکساندر ووچچ، رئیس جمهوری صربستان، به‌تازگی هشدار داد که جهان با دو سناریو مواجه است: «در صورت عدم دستیابی به صلح پایدار درگیری قدرت‌های جهانی که منجر به جنگ جهانی سوم می‌شود یا آتش‌بس طولانی‌مدت در اوکراین». او از همه عوامل خواست تا برای حل بحران هم در اوکراین و هم در خاورمیانه تلاش کنند. معرفی ووچچ به‌عنوان یک صلح‌جو به‌سرعت رنگ باخت و معلوم شد که صربستان واقعا به تشدید درگیری کمک کرده است. وب‌سایت «میدل ایست آئی» در لندن، گزارشی از رابطه امارات با یک شرکت صرب که در جریان حمله به غزه به اسرائیل تسلیحات می‌رساند، منتشر کرد. این تحقیق از طرف شبکه تحقیقاتی پالکان و روزنامه اسرائیلی «هاآرتص» انجام شده و وب‌سایت «پالکان اینسایت» با عنوان «از بلگراد تا بن‌شیا» منتشر کرده و صادرات تسلیحات میلیون‌دلاری شرکت‌های متعلق به صربستان را افشا کرده است.

اگرچه این شرکت رابطه طولانی با امارات دارد، اما مشخص است صربستان که یکی از مهم‌ترین صادرکنندگان تسلیحات در دوران جنگ سرد در زمانی است که بخشی از یوگسلاوی بود، با وجود روابط نزدیک با روسیه، با اوکراین روابط برقرار کرد و صادرات مهمات به ارزش ۸۵۸ میلیون دلار داشت. فایننشال‌تایمز می‌نویسد «ارزش صادرات صربستان در سال ۲۰۲۱ حدود ۱٫۲ میلیارد دلار برآورد شده است.» صربستان در مرحله بحران ساچمانی در سال ۲۰۱۳ اقدام به دریافت وام‌های مالی از امارات کرد که علاوه بر انعقاد قراردادهای نظامی با آنها، تلاش برای جذب سرمایه‌گذاری اماراتی نیز داشت. دو کشور سپس اولین قرارداد تسلیحاتی خود را اعلام کردند که شامل توافق بین صربستان برای صادرات خودروهای زرهی به امارات و توافق دوجانبه درباره توسعه موشک‌های هدایت‌شونده زمین به زمین بود. ارزش این معامله در آن زمان حدود ۲۱۴ میلیون دلار برآورد شد. امارات همچنین سرمایه‌گذاری‌های درخورتوجهی در «ایر صربستان» انجام داده است، اگرچه دولت صربستان سهام امارات در شرکت هواییمایی خود را در اختیار خواهد گرفت.

صربستان به همکاری با امارات در قرارداده‌ها و تجارت ادامه می‌دهد. براساس بیانیه مطبوعاتی وزارت دفاع صربستان، در سال ۲۰۲۲، این دلال با بن زاید، درحالی‌که او وارث تاج و تخت و معاون فرمانده نیروهای امارات بود، قراردادی را برای فروش «مقدار» درخورتوجهی مهمات» امضا کرد. صنایع نظامی صربستان که تحت کنترل دولت است، در سال ۲۰۱۸ قراردادی با عربستان امضا کرد. «پالکان اینسایت» گزارش می‌دهد که شرکت تولید تسلیحات صربستان «Krušik» با عربستان ارتباط دارد. خمپاره‌اندازهای ۸۰، ۶۰ و ۱۲۰ میلی‌متری و نارنجک‌های دستی را با قیمت بسیار پایین به این شرکت فروخت. وب‌سایت «آرمز وراج» فاش کرده که سلاح‌های صربستان به دست جنگجویان داعش در یمن رسیده است. الکساندار ووچچ به‌تازگی اظهار کرده است اطمینان دارد که جهان با دوران بسیار سختی روبه‌رو خواهد بود و جنگ بین اسرائیل و حزب‌الله عملا اجتناب‌ناپذیر است، او در مصاحبه‌ای با شبکه تلویزیونی «پروا» مدعی است: «حماس قادر است کل جهان اسلام را از جنبه بیابنه و کمک بشردوستانه به دور خود جمع کند، ولی دخالت مستقیم این کشورها در جنگ وجود نخواهد داشت، اما درباره حزب‌الله، جنگ اسرائیل عملا با دولت لبنان بوده که ما را به یک درگیری بزرگ در منطقه‌ای که سرزمین مقدس نام دارد، یعنی در شرق می‌کشاند و درعین‌حال کل غرب و شرق را درگیر خواهد کرد. او اطمینان دارد که جهان دوران بسیار سختی را پیش‌رو دارد و در این نظر و منطق خود بسیار سرسخت بوده و بر آن اصرار دارد. روزنامه فایننشال تایمز در گزارشی با عنوان «صربستان چشم خود را به این واقعیت که مهمات ساخت این کشور در نهایت به اوکراین می‌رسد، بسته است، مدعی است براساس ارزیابی‌های موجود، از آغاز درگیری‌ها در اوکراین و تجاوز روسیه به این کشور، صربستان به طور غیرمستقیم و از طریق کشورهای ثالث، به اوکراین محموله‌های مهمات به ارزش ۸۰۰ میلیون یورو صادر کرده است. شخص «ووچچ» نیز اطلاعات مربوط به ارسال غیرمستقیم مهمات ساخت صربستان به اوکراین را تأیید کرده و اعتقاد دارد که این یک فرصت تجاری برای صربستان است. از اینکه مهمات ساخت صربستان به کجا می‌رسد، اطلاعی ندارد و تنها وظیفه او آن است که تجارت تسلیحاتی صربستان به صورت قانونی انجام شود.

بسیاری از تحلیلگران و کارشناسان نظامی بر این باورند که حضور صربستان در تجارت مهمات در اوکراین آن چنان مخفیانه انجام می‌شود که آمار رسمی نمی‌تواند آن را ثابت کند. اگرچه صربستان نمی‌تواند به روسیه و اوکراین مهمات صادر کند، اما قراردادهای متعددی با آمریکا، اسپانیا، جمهوری چک و دیگر کشورها دارد.

نخست‌وزیر جدید بریتانیا طرح اخراج مهاجران غیرقانونی به رواندا را لغو کرد

چهره‌ها و رویکرد جدید در خانه شماره ۱۰

ارشد تحصیل کرد. لمی در سال ۲۰۰۰ در ۲۷سالگی از محله تاتنهام لندن به پارلمان راه یافت و در دولت‌های تونی بلر و گوردون براون هم حضور داشت.

نخست‌وزیر جدید بریتانیا همچنین ایوت کوپر را به‌عنوان وزیر کشور انتخاب کرد. خانم کوپر هم وزیر کشور در دولت سایه بود. ایوت کوپر یکی از اعضای عالی‌رتبه در حزب کارگر است و از زمان شکست حزب کارگر در انتخابات ۲۰۱۰ در دولت سایه وزیر کشور بوده است. او که پیش از فعالیت سیاسی، روزنامه‌نگار بود، اولین وزیری است که در تاریخ بریتانیا مرخصی زایمان گرفت. او به همراه همسرش که وزیر سابق آموزش و پرورش بود، در یک برنامه تلویزیونی پرفشار مسابقه رقص شرکت کرده است. او ازجمله سیاست‌مداران بریتانیایی بود که اقدام ایران در حمله موشکی علیه اسرائیل را محکوم کرد و از نقش جنگنده‌های بریتانیایی در همکاری برای سرنگون‌کردن پهپادها و موشک‌های ایران حمایت کرد. او در آن زمان گفته بود که امنیت اسرائیل، اردن، عراق و کل منطقه برای بریتانیا مهم است و از ریشی سوناک، نخست‌وزیر وقت، خواسته بود که واکنشی جدی برای جلوگیری از تکرار این حمله انجام دهد.

اولین‌ها

ریچل ریزو، اقتصاددان سابق بانک مرکزی بریتانیا، هم به‌عنوان وزیر دارایی معرفی شده است. او اولین زنی است که در تاریخ بریتانیا به سیست وزیر خزانه‌داری که از سمت‌های مهم کابینه است، انتخاب شده است. ریزو را معمولا با کلماتی مانند «مصمم» و «جدی» توصیف می‌کنند اما همکاران و دوستانش می‌گویند که ظاهر او در جامعه به شخصیت او که با صدای بلند می‌خندد و عاشق آهنگ‌های بیانه است، ربطی ندارد. او بعد از انتخابش به این سمت جدید در یک سخنرانی گفت که اغلب با تصمیمات سیاسی در زمینه خزانه مخالف بوده اما هرگز شک نکرده است که کارکنان وزارت دارایی با چه از‌خودگذشتگی کار می‌کنند. او گفت که درباره حجم مشکلاتی که با آن روبه‌رو خواهد شد، دچار تصورات نیست و افزود که نمی‌تواند قول دهد که همه چیز آسان باشد و گفت که راهی طولانی پیش‌روست. ریزو در واکنش به تشویق‌های بلند حضار گفت: «ما یک تیم تازه هستیم و یک شروع تازه است، پس کار را شروع کنیم».

او که اولین زن در تاریخ بریتانیاست که در سمت وزیر خزانه‌داری منصوب شده است، در پستی در شبکه اجتماعی ایکس نوشتت که به این دلیل احساس مسئولیت تاریخی می‌کند. او به زنان و دختران جوان که پیامش را می‌خوانند، گفت: امروز این موضوع نشان‌دهنده این است که آنها نباید هیچ محدودیتی برای آرزوی پیشرفت خود قائل شوند.

وز استریتینگ، وزیر جدید بهداشت بریتانیا، هم به خبرنگاران گفت: «نظام درمانی همگانی بریتانیا (ان‌اچ‌اس) زندگی من را نجات داد و من هم مصمم هستم که زندگی خودم را صرف نجات ان‌اچ‌اس بکنم». در همین حال انجمن پزشکان بریتانیا اعلام کرد که گفت‌وگوهایش را با دولت

نخست‌وزیر جدید بریتانیا طرح اخراج مهاجران غیرقانونی به رواندا را لغو کرد

چهره‌ها و رویکرد جدید در خانه شماره ۱۰

جدید برای حل مشکلات پزشکان جوان بر سر دستمزذ آنها در انگلستان آغاز خواهد کرد. این انجمن می‌گوید که منتظر تماس تلفنی از جانب وز استریتینگ است.

جان هیلی هم به‌عنوان وزیر دفاع جدید بریتانیا معرفی شد. او در حزب مخالف، از طرفداران افزایش هزینه‌های دفاعی و از منتقدان کوچک‌کردن ارتش در بریتانیا بود و همراه با دیوید لمی، وزیر خارجه جدید، اصرار دارند که دولت کارگر برای حمایت از اوکراین «تعهد راسخ» دارد. او اولین بار در سال ۱۹۹۷ به عضویت پارلمان بریتانیا انتخاب شد و در دولت‌های تونی بلر و گوردون براون هم حضور داشت. او از کسانی بود که به نفع مذاخله بریتانیا در جنگ عراق در سال ۲۰۰۳ رای داد اما می‌گوید که باید کارهای بیشتری برای «تداوم بازسازی دیپلماتیک، اقتصادی و تأمین امنیت بلندمدت برای عراق» انجام می‌شد.

رویکرد سیاست‌خارجی

دوره‌های انتخاباتی بریتانیا و آمریکا برای اولین بار از سال ۱۹۹۲ به این سو هم‌زمان شده است و تزدیدهای زیادی دربراره روابط دو کشور در پایان سال جاری وجود دارد. استارمر با لحنی تحسین‌آمیز درباره باین و تمرکزش بر اشتغال‌رایی و سرمایه‌گذاری در صنایع داخلی صحبت کرده است. گزارش‌ها حاکی از آن است که چهره‌های ارشد حزب کارگر پیش از انتخابات دیدارهایی با همتایان دموکرات‌شان داشته‌اند، بنابراین انتظار می‌رود که استارمر متحد نزدیک باین باشد، البته اگر باین در سال ۲۰۲۵ همچنان در کرسی ریاست‌جمهوری باقی بماند. اگر دونالد ترامپ در انتخابات نوامبر پیروز شود، احتمالا روابط آمریکا و بریتانیا گرمی و صمیمیت کمتری داشته باشد. روابط ترامپ و بوریس جانسون محافظه‌کار دوستانه‌تر بود. با توجه به خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، رابطه بلندمدت با آمریکا برای بریتانیا حیاتی است و استارمر گفته است فارغ از اینکه چه کسی رئیس‌جمهوری آمریکا باشد، لندن با واشنگتن همکاری خواهد کرد.

در هر حال، برنامه دیپلماسی بین‌المللی نخست‌وزیر جدید بریتانیا در همان ماه اول بسیار فشرده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، او با رهبران اروپایی و جو باین، رئیس‌جمهوری آمریکا، دیدار خواهد کرد. او هفته آینده در نشست ناتو در واشنگتن شرکت می‌کند و سپس در ۱۸ جولای، در بریتانیا میزبان نشست «جامعه سیاسی اروپا» خواهد بود و امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه، و اولاف شولتس، صدراعظم آلمان، نیز در این نشست حضور خواهند داشت. استارمر همچنین متعهد شده است در صورت به قدرت رسیدن حزب راست «اجتماع ملی» در فرانسه با آنها همکاری خواهد کرد و توافق‌های دوجانبه میان دو کشور اجرا خواهد شد. حزب کارگر می‌گوید برای «کمک به فرایند صلحی جدید که به راه‌حل دو کشوری منجر می‌شود» کشور فلسطین را به رسمیت می‌شناسد. اما برای انجام این کار بازه زمانی تعیین نکرده است.

رئیس‌جمهور اجماع‌ساز

کوبی هنوز در محفل‌های دانشجویی با رقیبان خود جدل می‌کند و رجز می‌خواند. صدواسیما را به دست کسانی نسپارید که باز هم گاندهای تفرقه‌افکن و مشکوک بسازند. تهیه‌کننده گاندهو گفته است: «اگر پزشکبان رای بیابرد چند فصل جدید از سریال گاندهو را می‌سازیم و در خدمت ملت شریف ایران خواهیم بود و حرف‌های ناگفته جدیدی خواهیم زد… درباره فساد و نفوذ در جریان اصلاحات حرف‌های زنده زد است». این جوان که سرخوش به فرصت‌های راتنی و محفلی صدواسیماست، هنوز نمی‌داند که «شاهکار» قبلی‌اش چقدر مبتدل و از لحاظ امنیتی ضعیف بوده است. سر آن ندارم که با این جوان خوش‌نیت جدل کنم؛ چون فقط زمان می‌تواند چنین جوانانی را به خطاها و اشتباهاتشان برساند و آنها را از توهم برهاند. مهم این است که بدانیم برخی بزرگ‌تراها از روی آگاهی و برای حذف رقیبان به چنین کودکسالاری‌هایی میدان می‌دهند. البته با گذشت زمان همین جوانان فریکاری‌ها را درمی‌یابند و علیه شما طغیان خواهند کرد. نکته مهم دیگر این است که چنین رویکردی سبب کمرب‌های دیگر مقامات و دستگاه‌های تصمیم‌گیر می‌شود و فرصت همدلی و اجماع‌سازی را از کشور و نظام می‌گیرد. به هر تقدیر، صدواسیما می‌تواند نقشی دوگانه در تفرقه‌افکنی را در اتحاد ملت ایفا کند. رویکرد حرفه‌ای سبب می‌شود تواناید درکی از اتحاد ملی داشته باشید.

۴۳امضای صفحه اول

مثلا رئیس‌جمهور باید بتواند برای اولین و مهم‌ترین‌گام، برونده FATF را به سرانجام برساند. ظاهرا بخش مهمی از مسئولان در قوای سه‌گانه از ابعاد این پرونده آگاهی کافی ندارند. برای اجماع‌سازی باید از کارشناسانی استفاده کرد که این مسئولان به آنان اعتماد دارند. این‌گونه است که می‌توان کار را به سامان برد. مصاحبه‌های آتشین و تحریک افکار عمومی پاسخ نمی‌دهد و همچنان کسب‌وکار بین‌المللی مردم در تعلق خواهد افتاد.

از سوی دیگر، باید بتوانان با کسان و نهادهایی که در دیگر بخش‌های حکمرانی کشور مانع اجماع‌سازی هستند، گفت‌وگوی فراوان کرد و آنها را به چرخه مثبت کشاند. هرچند بخشی از آنان آمخته به نیاموختن از عبرت روزگارند. آنان انرژی اجماع‌سازی را تخلیه می‌کنند و پرداختن بیش از حد به ایشان سبب می‌شود که اجماع‌سازی به پیش نرود. در همین راستا، جوانان خوش‌دلی که بر صدواسیما حاکم هستند، باید تجدیدنظری اساسی در رفتار خود کنند؛ هرچند می‌دانم متأسفانه این خواسته از ظرفیت آنان فراتر است. این دوستان ظرفیت خود را نشان داده‌اند و بعید است که استعدادی در تقویت اتحاد ملی داشته باشند. آنان صدواسیما را با یک حزب سیاسی و بلکه با یک فرقه سیاسی اشتباه گرفته‌اند و دلخوش به سرخوشی‌های کودکانه در نزاع‌های سیاسی‌اند؛

گزارش

رویگردانی حامیان مالی از باین

برخی از بزرگ‌ترین کمک‌کنندگان مالی به جو باین در حفا از او روی برگردانده‌اند، اما بیشتر آنها همچنان محتاط و گوش‌به‌زنگ‌اند و نگران هستند مبادا هرگونه حرکت علیه رئیس‌جمهوری به ضررشان تمام شود. کمک‌کنندگان مالی مشغول رصد آخرین نظرسنجی‌ها پس از عملکرد نامیدکننده باین در مناظره با ترامپ در هفته گذشته بودند؛ وقتی باین به لکت و من‌من افتاد و گهگاه به نظر می‌رسید رشته افکارش را کم می‌کند. نیویورک‌تایمز گزارش داد که باین به متحدی گفته است اگر نتواند رای‌دهندگان را در چند روز آتی مجاب کند که از عهدش کار برمی‌آید، ممکن است به کارزار انتخاب مجددش پایان دهد.

باین پس از رویدادهای انتخاباتی در پنسیلوانیا و ویسکانسین که هر دو ایالت‌های چرخشی کلیدی‌اند، در مصاحبه‌ای با جورج استفاننا پولوس از ای‌بی‌سی نیوز شرکت کرد و در این گفت‌وگو هم گفت که با وجود عملکرد ضعیف در این مناظره، همچنان قصدی برای کناره‌گیری از رقابت ندارد. متحد باین که به صورت ناشناس با نیویورک‌تایمز صحبت کرده بود، با اشاره به مناظره گفت: «او می‌داند اگر در رویداد دیگر شبیه آن داشته باشد»، تا آخر هفته «در وضعیت متفاوتی خواهیم بود». هم کاخ سفید و هم کارزار انتخاباتی باین در بیانیه‌هایی به ایندیندنت، تکذیب کردند که رئیس‌جمهوری در نظر دارد به تلاشش برای انتخاب مجدد پایان دهد.

در اسین در کلرادو، پس از مناظره، حدود ۵۰ کمک‌کننده مالی دموکرات برای جلسه‌ای گرد هم آمدند که کمیته اقدام سیاسی مستقل متمرکز بر مخارج (Super PAC)، امریکن‌بریج (American Bridge) ترتیب داده بود. به گزارش نیویورک‌تایمز، وقتی از آنها پرسیده شد چند نفر فکر می‌کنند باین کناره‌گیری خواهد کرد، تقریبا همه دستشان را بالا بردند.

به نوشته این روزنامه، اعضای شبکه «دموکراسی الاینس» (Democracy Alliance) حتی پیشنهاد کردند بیانیه‌ای عمومی صادر و از باین درخواست شود تا از نامزدی صرف‌نظر کند که بحث و جدل درون‌سازمانی را برانگیزد. اما در نهایت، هیئت‌مدیره این گروه تصمیم گرفت حامی باین باقی بماند.

اعضای گروه کمک‌کنندگان مالی «راه پیروزی»، یاس و استیصال خود از اتحاد دموکرات‌ها پشت سر باین را با یک فهرست ایمیلی خصوصی به اشتراک گذاشته‌اند و این ایده را مطرح کردند که کامالا هریس، معاون رئیس‌جمهوری، باید برای این جایگاه در نظر گرفته شود. در یک نظرسنجی خصوصی که پس از مناظره با کمک‌کنندگان مالی لیبرال و کمک‌کننده مالی به نیویورک‌تایمز گفت که باین جایگاه در نظر گرفته شود، از ۷۰ درصد از دهه پاسخ‌دهنده گفتند «برای بررسی طرح «ب» آماده‌اند».

برخی از ثروتمندترین حامیان باین در وال‌استریت نیز به صورت خصوصی رئیس‌جمهوری فعلی صحبت کرده‌اند. امریکن‌بریج و دموکراسی‌الاینس با کمک‌کنندگان نگران تماس گرفتند. بیش از ۱۲ نفر با امریکن‌بریج تلفنی صحبت کردند و فقط یک نفر در حمایت از ادامه کارزار انتخاباتی باین صحبت کرد. مگی کولیک، صاحب شرکت مدیریت سرمایه و عضو هیئت‌مدیره شبکه زنان کمک‌کننده مالی به نیویورک‌تایمز گفت دفاع حزب از باین مانع از آن شده است که کمک‌کنندگان مالی به صورت علنی و عمومی درخواست کنند که رئیس‌جمهوری برود. او به این روزنامه گفت: «فرمان‌برداری در این زمینه باعث می‌شود که ما تقریبا، اما نه کاملا، به اندازه حزب دموکرات از لحاظ اخلاقی ورشکسته به نظر برسیم. منظوم این است، بجنب دیگر مردا بدان چه موقع بگویی بس است.» کمک‌کنندگان مالی دموکرات گزینه‌های احتمالی جایگزینی باین مانند کرچن ویتمز، فرماندار میشیگان با کوین نیوسام، فرماندار کالیفرنیا را به بحث گذاشته‌اند.